

Remissvar: Ku2016/02380/KO**En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)**

Musikerförbundet har genom remiss daterad den 11 november 2016 erbjudits möjlighet att yttra sig över betänkandet av Kulturskoleutredningen.

Om Musikerförbundet

Musikerförbundet, som representerar 3 400 medlemmar, är ett fackförbund för professionella musiker och artister, men även musiklärare och andra verksamma inom musikområdet, och ett av LO:s 14 medlemsförbund. En huvuduppgift är att tillvarata medlemmarnas yrkesintressen. Förbundet bedriver fackligt och kulturpolitiskt arbete nationellt och globalt för att stärka musikernas och artisters upphovs- och arbetsrättsliga villkor.

Generella synpunkter

Musikerförbundet välkomnar en nationell strategi för Kulturskolan som bland annat syftar till att höja kvaliteten, bredda utbudet och öka tillgängligheten för fler barn och ungdomar att utveckla ett kulturellt intresse och långsiktigt utövande.

Musikerförbundet beklagar att Kulturskoleutredningen har begränsat utredningen till att endast omfatta kulturskolans kärnverksamhet, utan att beakta andra viktiga aktörer på området, som exempelvis skolor, fritidsgårdar, studieförbund och privata aktörer. Musikerförbundet menar att detta stundtals leder till tveksamma slutsatser och därmed felaktiga förslag.

När utredningen exempelvis beskriver kulturskolans outnyttjade potential under rubriken ”En konstnärlig mötesplats under barns och ungas fritid” (s.169), väljer man att ställa positiva begrepp som frihet, lust och identitetsskapande till det sociala samspelet, medan begrepp som formellt lärande och enskild undervisning beskrivs som en institution som i första hand värnar det konstnärliga ämnet snarare än barns behov och kulturella utveckling. Musikerförbundet anser att den typen av skrivningar är starkt tendentiösa och utgör ingenting annat än en partsinlaga för att kunna förordas gruppundervisning.

Under samma rubrik förs även ett resonemang om att kulturskolan bör ges ett bredare uppdrag som inkluderar ett socialt ansvar som redan flertalet andra kommunala verksamheter har. Exempelvis är dagens fritidsgårdar naturliga mötesplatser för såväl barn som unga, och flertalet studieförbund bedriver över hela landet kulturverksamheter i andra former än kulturskolans.

Utredningen tar således inte hänsyn till att flertalet kommunala verksamheter redan kompletterar varandra i många fall, utan talar istället om en kulturskola för allt och alla. Musikerförbundet ställer sig oroade till den typen av allt för breda och svepande beskrivningar som riskerar att utarma det kulturella kunskapsuppdraget till förmån för ett fritidsuppdrag. Musikerförbundet förordar snarare en kulturskola med ännu tydligare kunskapsuppdrag än i dag i nära samarbete med skolan.

Avslutningsvis görs heller inga reflektioner kring det faktum att de svenska kommunerna har vitt skilda förvaltningsmodeller, där man i vissa kommuner bedriver kommunala verksamheter helt i egen regi, medan andra lägger ut verksamheter på entreprenad. Det bidrar till att försvaga utredningens slutsatser.

Nationella mål

I förslaget till nationella mål för den kommunala kulturskolan förslås både mål för *vad* kulturskolan ska ha för uppdrag och *hur* det ska genomföras. Det leder paradoxalt nog till att målen både blir diffusa och för detaljerade. Musikerförbundet anser att målen bör svara upp till vad kulturskolan ska ha för uppdrag, inte hur det ska gå till. Samtidigt efterfrågar Musikerförbundet kvalitativa kriterier och mål för verksamheterna, vilket exempelvis föreslagna Nationella Kulturcentrum kan få i uppdrag att arbeta fram.

Följande nationella mål vill Musikerförbundet särskilt kommentera:

Första och fjärde målet:

I målet ”En kommunal kulturskola ska ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp” har utredningen inte bara fastslagit syfte, utan även pedagogisk form. Musikerförbundet kan inte ställa sig bakom en formulering som förordar en särskild undervisningsform, än mindre en som endast rekommenderar gruppundervisning i första hand.

Först och främst så strider rekommendationen direkt mot det viktiga fjärde målet om att ”tillämpa en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen” och dessutom saknas det vetenskapliga belägg för att gruppundervisning skulle vara den främsta pedagogiska metoden för alla konstarter. Inom musikundervisningen är det exempelvis en kombination av individuell och gruppundervisning som ger goda resultat. (Var god se remissvar från Symf, Sveriges Yrkesmusikerförbund som Musikerförbundet också ställer sig bakom.)

Andra målet:

I målet ”En kommunal kulturskola ska bedrivas på barns och ungas fritid” är det uppenbart att Kultursko- leutredningen vill separera kulturskolan med skolan. Musikerförbundet beklagar detta och efterlyser förklaringar och bärande argument till detta förhållningssätt. För många barn och unga som bor utanför de större städerna i Sverige, är just samarbetet med skolan helt avgörande för deras möjligheter att delta i kulturskolans verksamheter, liksom möjligheten att kunna göra detta under ordinarie undervisningstid.

Musikerförbundet efterfrågar nationella mål som:

- syftar till att definiera *vad* kulturskolan ska ha för syfte – inte *hur* den ska bedrivas och att föreslaget Nationellt Kulturcentrum istället får i uppdrag att utarbeta kriterier för kvalitet
- erkänner att barn och unga har olika förutsättningar och därmed olika behov
- tar sin utgångspunkt i kunskapsuppdraget och antar ett vetenskapligt förhållningssätt till olika utbildningsmetoder
- förordar ökat samarbete med skolan så att tillgängligheten kan säkerställas över hela landet och att ändamålsanpassade lokaler kan utnyttjas bättre

Synpunkter på infrastruktur och kunskapsförsörjning

Musikerförbundet har inga synpunkter på förslagna infrastruktur för kulturskolan, däremot är det önskvärt att i minsta möjliga mån införa tillfälliga projekt eller bidrag – just eftersom de är tidsbegränsade. Musikerförbundet välkomnar därför förslaget om att utvärdera arbetet redan om tre år för att relativt snabbt kunna åtgärda uteblivna effekter.

Musikerförbundet välkomnar också utredningens förslag till ny högskoleutbildning och fler vägar till kompetenshöjning, men troligtvis är behoven större än så och vi skulle gärna se fler förslag som exempelvis ett återinförande av möjligheten att komplettera sin ämneskompetens med pedagogik redan på Musikhög- skolan.

Stockholm 2017-03-15

Jan Granvik, förbundsordförande